

το διαδικτυακό μουσείο
και η ψηφιακή επανάσταση

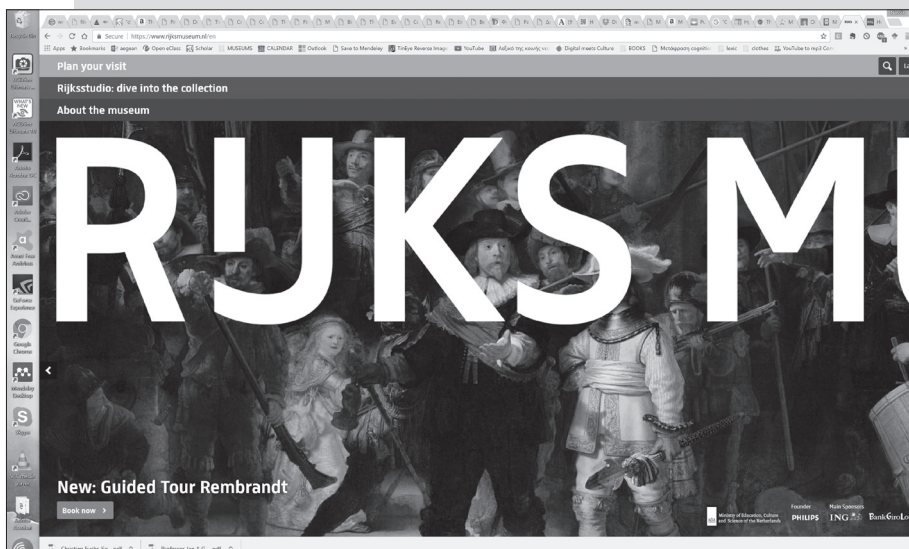
1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα τελευταία χρόνια της ζωής του ο πατέρας μου ξαναθυμήθηκε ότι το νεανικό του όνειρο ήταν να μπαρκάρει. Ως απόφοιτος, όμως, της Φιλοσοφικής Σχολής αντί της Σχολής Εμποροπλοιάρχων και έχοντας χάσει, μετά από τόσα χρόνια, οριστικά την ευκαιρία να βγάλει ναυτικό φυλλάδιο, άρχισε μετά μανίας να επισκέπτεται όλα τα μακρινά λιμάνια που ονειρευόταν από παιδί, πλέοντας στο Google Earth. Παρατηρώντας, από τη μια μεριά, τον ογδοντάχρονο πατέρα μου να περνά ολοένα και περισσότερο καιρό περιηγούμενος τον κόσμο του διαδικτύου, και από την άλλη την εξάχρονη ανιψιά μου να μπαινοβγαίνει με μεγαλύτερη άνεση σε αυτόν, από ό,τι στο μπαλκόνι του σπιτιού της, άρχισα να σκέφτομαι ότι, ενδεχομένως, τα όσα, κατά καιρούς, διάβασα, σκέφτηκα και είπα για τα μουσεία να αφορούν ένα μόνο μέρος του υβριδικού κόσμου στον οποίο ολοένα και περισσότερο βυθιζόμαστε. Όχι γιατί δεν περνάει από τα χέρια μου μια ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα και με λογαριθμική πρόοδο αυξανόμενη βιβλιογραφία σχετική με τα μουσεία και τις ψηφιακές τεχνολογίες. Αλλά επειδή έχω την αίσθηση ότι αντιμετωπίζουμε τον ψηφιακό κόσμο ως έναν άλλο κόσμο, δίπλα στον παλιό που ξέρουμε. Ενώ, αυτό που νομίζω πως συμβαίνει είναι ότι το γνωστό απτό αναλογικό μας σύμπαν αλλάζει σιγά σιγά χρώμα από το «ψηφιακό» που έχει διαχυθεί μέσα του, και απλώνει σαν λεκές από μελάνι.

Σκέφτηκα λοιπόν να συμμαζέψω ορισμένες σκέψεις που με βασανίζουν,

Ένας από τους πιο ενδιαφέροντες μουσειακούς ιστότοπους είναι αυτός του RijksMuseum στο Άμστερνταμ.

καθώς αυτός ο λεκές απειλεί να καλύψει τις καθαρές νεωτερικές εικόνες του μουσείου. Βεβαίως, φοβάμαι ότι είναι, μάλλον αργά για ένα παρόμοιο εγχείρημα. Και το λέω αυτό επειδή πριν ξεκινήσω να γράφω αυτό το κείμενο, έβαλα στην αναζήτηση του Google τη λέξη «μουσείο» και μέσα σε ένα τρίτο του δευτερολέπτου είχα 11.100.000 αποτελέσματα. Επιτυχία εντελώς απρόσμενη, αν αναλογιστεί κανείς τη θλιβερή εικόνα των άδειων αιθουσών της πλειονότητας των ελληνικών μουσείων. Μοιάζει, δηλαδή, να μας ενδιαφέρει ασύγκριτα πιο πολύ μια επίσκεψη σε ένα ψηφιακό χώρο που οι εφιαλτικοί αλγόριθμοι του Google συσχετίζουν με «μουσείο», παρά η «κανονική» επίσκεψη, μια Κυριακή πρωί. Θεωρώντας ότι τα αποτελέσματα του Google αποτελούν τον καθρέφτη της καθημερινότητάς μας, μια ακόμη ενδιαφέρουσα παρατήρηση είναι ότι αν συγκρίνει κανείς τον παραπάνω αριθμό με τα 9.740.000 αποτελέσματα που μου πρότεινε ο ίδιος αναζητητής για τη λέξη «δημοκρατία» και τα μόλις 5.930.000 για την «ελευθερία», διαπιστώνουμε ότι τα μουσεία φαίνεται να μας απασχολούν πολύ περισσότερο από την ελευθερία και τη δημοκρατία. Πράγμα παράλογο, και οπωσδήποτε ανησυχητικό ακόμη και για μένα που τα μουσεία είναι η δουλειά μου.

Η ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΩΝ ΜΟΥΣΕΙΩΝ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Μια άλλη, αντίστροφης λογικής, παρατήρηση είναι ότι για να προκύψει το αποτέλεσμα αυτό στην αναζήτησή μου, κάποιος τοποθέτησε τα μουσεία στο χώρο του διαδικτύου, άρα οι άνθρωποι που παίρνουν τις αποφάσεις για τα μουσεία ενδιαφέρονται για την ψηφιακή παρουσία αυτών των τελευταίων. Και, πράγματι, σήμερα, θα μπορούσα να ισχυριστώ ότι ακόμη και στην Ελλάδα -που χαρακτηρίζεται από μια σχετική καθυστέρηση στην υιοθέτηση ανάλογων πρακτικών, σε σχέση με τις «αναπτυγμένες» χώρες της Δύσης- δεν υπάρχει, σχεδόν, μουσείο που να μην εμφανίζεται στο διαδίκτυο. Αυτή, όμως, η παρουσία δεν γίνεται πάντα με τον ίδιο τρόπο ούτε με τον ίδιο στόχο, και, φυσικά, δεν οδηγεί στα ίδια αποτελέσματα για το μουσείο και για τους ψηφιακούς επισκέπτες.

οι μουσειακοί ιστότοποι

Δεν έχω υπόψη μου κάποια αναλυτική έρευνα που να έχει καταγράψει τους λόγους για τους οποίους ένα μουσείο αποφασίζει να δημιουργήσει ένα χώρο στο διαδίκτυο¹. Κρίνοντας, ωστόσο, από την εικόνα των διαδικτυακών μουσειακών

¹ Διακινδυνεύω την υπόθεση ότι ακόμη και αν είχαν ερωτηθεί οι διευθυντές όλων των μουσείων του κόσμου αυτό που θα διαπιστώναμε, για τη συντριπτική πλειονότητα των περιπτώσεων, θα ήταν η απουσία μιας επεξεργασμένης και σαφούς στρατηγικής για το θέμα. Μάλλον, η πιο ελκρινής απάντηση θα ήταν "επειδή έτσι κάνουν και άλλοι». Αλλά αυτό είναι η δική μου αίσθηση, απλώς.

τόπων που έχω επισκεφθεί και από τη σχετική βιβλιογραφία, νομίζω ότι είναι σαφές πως η δημιουργία τους, στη συντριπτική πλειονότητα των περιπτώσεων, έχει ως πρωταρχικό ρόλο την προβολή και την προσέλκυση επισκεπτών σε έναν «κανονικό» μουσειακό χώρο. Αυτή η ανάγκη γίνεται ολοένα και πιο πιεστική τα τελευταία χρόνια, καθώς, από τη μία μεριά, τα μουσεία είναι από τους φορείς που πλήττονται ιδιαίτερα από τις επιπτώσεις της γενικευμένης παρατεταμένης οικονομικής κρίσης και, κατά συνέπεια, χρειάζονται περισσότερο από ποτέ τους «πελάτες» τους (Lepkowska-White & Imboden 2013)². Από την άλλη πλευρά, το διαδίκτυο χρησιμοποιείται ολοένα και περισσότερο από τους ανταγωνιστές τους, είτε αυτοί είναι άλλοι μουσειακοί οργανισμοί είτε φορείς που διεκδικούν με αξιώσεις να καλύψουν τις ψυχαγωγικές, συναισθηματικές και γνωστικές ανάγκες που υποτίθεται ότι καλύπτουν τα μουσεία. Φαίνεται, δηλαδή, ότι ανεξάρτητα από την διαδικτυακή ιστορία του κάθε μουσείου, τις αλλαγές και την εξέλιξη της εκεί παρουσίας του, τις προθέσεις που εκεί εκφράζει, η δημιουργία ιστοτόπου θεωρείται, σήμερα, αυτονόητη για κάθε μουσείο, χωρίς απαραίτητα αυτό να είναι το αποτέλεσμα μιας ενδελεχούς μελέτης. Κάτι σαν την καταχώρηση σε ένα επαγγελματικό ευρετήριο, έναν τουριστικό οδηγό ή τον τηλεφωνικό κατάλογο.

...ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΤΟΥΣ

Η αναγκαιότητα δημιουργίας ενός μουσειακού ιστοτόπου σχετίζεται άμεσα και με το γεγονός ότι, πράγματι, η συντριπτική πλειονότητα των επισκέψεων σε αυτόν πραγματοποιείται στο ευρύ πλαίσιο της επίσκεψης στο «φυσικό» μουσείο. Μια σειρά από σχετικές έρευνες (Filippini Fantoni & Bowman 2012· Schaller & Goldman 2004· Marty & Twidale 2004· Marty 2007) έχουν δείξει ότι οι επισκέπτες των μουσειακών ιστοτόπων αναζητούν, κυρίως, πρακτικές πληροφορίες σχετικές με τη φυσική επίσκεψη και, βεβαίως, αν δεν έχουν πάρει ήδη τις αποφάσεις τους, κάποιους λόγους για τους οποίους αυτή η επίσκεψη αξίζει τον κόπο. Έτσι, οι περισσότεροι, σύμφωνα με τη συστηματική μελέτη του Paul Marty (2007), επισκέπτονται τον μουσειακό ιστοτόπο πριν τη φυσική επίσκεψη, περιορίζονται στην αναζήτηση βασικών πληροφοριών και, σε ορισμένες περιπτώσεις, είναι δυνατόν να επιστρέψουν εκεί και μετά τη φυσική επίσκεψη, αναζητώντας, κατά κάποιον τρόπο, τα στοιχεία μιας «ανακεφαλαίωσης».

Σε κάθε περίπτωση, η πιθανότητα, η συχνότητα και η διάρκεια της επίσκεψης ενός μουσειακού ιστοτόπου, όπως ακριβώς συμβαίνει και στον φυσικό κόσμο, εξαρτάται από τη γενικότερη στάση απέναντι στα μουσεία. Έτσι, σύμφωνα πάλι με την έρευνα του Paul Marty (2007) κάποιος που συνηθίζει γενικά

² Δεν είναι, άλλωστε, τυχαίο ότι πολλές από τις σχετικές αξιολογικές μελέτες γίνονται στο πεδίο του μάρκετινγκ ή της ψηφιακής τεχνολογίας και όχι της «καθαρής» μουσειολογικής συζήτησης.

να επισκέπτεται μουσεία (π.χ. 4 φορές το χρόνο) είναι δυνατό να επισκέπτεται μουσειακούς ιστοτόπους ίσως και μία φορά την εβδομάδα, ιδιαίτερα εάν ο ιστοτόπος έχει πλούσιο περιεχόμενο και αλλάζει συχνά και, φυσικά, αν το ίδιο το φυσικό μουσείο αναπτύσσει δραστηριότητες, οργανώνει εκδηλώσεις και κάνει περιοδικές εκθέσεις. Με λίγα λόγια, ένας περίπατος σε μουσειακούς ιστοτόπους είναι περισσότερο πιθανός για όσους έχουν ήδη μια εξοικείωση με ανάλογους περιπάτους στα φυσικά μουσεία.

Θα μπορούσε κανείς να πει ότι αυτή η άμεση εξάρτηση της επίσκεψης του μουσειακού ιστοτόπου με εκείνη του φυσικού μουσείου, δημιουργεί έναν φαύλο κύκλο. Οι άνθρωποι των μουσείων, από τη στιγμή που θεωρούν την πρώτη ως το αρχικό στάδιο της δεύτερης, σχεδιάζουν ανάλογα το περιεχόμενό της. Και όσο το περιεχόμενο της συντριπτικής πλειονότητας των μουσειακών ιστοτόπων είναι προσανατολισμένο στην προετοιμασία της φυσικής επίσκεψης, οι διαδικτυακοί επισκέπτες δεν περιμένουν και άρα δεν αναζητούν κάτι πέρα από αυτό. Ακόμη και σε περιπτώσεις που αυτό το «κάτι παραπάνω» διατίθεται, μάλλον μένει στα αζήτητα (Marty 2007). Εξάιρεση αποτελούν οι επισκέπτες που έχουν ένα ειδικό ενδιαφέρον, κάνουν μια έρευνα σχετική με το θέμα και τις συλλογές ενός μουσείου, οπότε αναζητούν στον ιστότοπο στοιχεία που δεν περιορίζονται ή και καθόλου δε σχετίζονται με τις πρακτικές πληροφορίες και τις τρέχουσες εκθέσεις. Αυτοί οι επισκέπτες, απογοητευμένοι από τους περισσότερους ιστοτόπους που κρύβουν το ακριβές περιεχόμενο των εκθέσεών τους από τα αδιάκριτα ψηφιακά βλέμματα³, στρέφονται, τα τελευταία κυρίως χρόνια, στα μουσεία εκείνα που ασπάζονται τις γενικές αρχές για την ελεύθερη πρόσβαση και δίνουν δυνατότητα επισκόπησης μεγάλων τμημάτων των συλλογών τους.

Ο δισταγμός των μουσείων να αποκαλύψουν λεπτομέρειες της έκθεσής τους στον ιστότοπό τους, πέρα από ορισμένα θέματα αρχών που θα ζητηθούν σε επόμενο κεφάλαιο, είναι αποτέλεσμα του φόβου ότι αν οι εικόνες των αντικειμένων της συλλογής είναι διαθέσιμες διαδικτυακά δεν θα υπάρχει πλέον λόγος για την πραγματοποίηση μιας επίσκεψης στο φυσικό μουσείο. Ο φόβος αυτός φαίνεται ότι είναι αστήριχτος επειδή, σύμφωνα και πάλι με την έρευνα του P. Marty (2007), η επίσκεψη του μουσειακού ιστοτόπου είναι ελάχιστα πιθανό να αποτρέψει τη φυσική επίσκεψη, αφού όπως χαρακτηριστικά αναφέρει «το να δεις ωραίες φωτογραφίες της Χαβάης δεν είναι, σε καμία περίπτωση, λόγος να μην πας να τη δεις από κοντά». Αντίθετα, υποστηρίζει ότι η δημοσιοποίηση παρόμοιων στιγμιότυπων της έκθεσης μπορεί να λειτουργήσει ενθαρρυντικά και, σε κάθε περίπτωση, αποτελεί το απαραίτητο συμπλήρωμα της φυσικής επίσκεψης πριν και μετά την πραγματοποίησή της. Παρόλα αυτά, ο ίδιος δεν διαπίστωσε πολλές

3 Αυτή η μυστικοπάθεια χαρακτηρίζει την συντριπτική πλειονότητα των ελληνικών μουσείων, και ιδίως των αρχαιολογικών. Αναλυτικότερα στοιχεία δίνονται σε επόμενες παραγράφους.

περιπτώσεις που η επίσκεψη του ιστοτόπου να προκαλεί μία επίσκεψη στο φυσικό μουσείο αν αυτή δεν είχε, ούτως ή άλλως, προαποφασιστεί. Πιθανόν επειδή οι μουσειακοί ιστότοποι σε μεγάλο βαθμό δεν είναι σε θέση να λειτουργήσουν σε αυτή την κατεύθυνση ούτε καν να ανταποκριθούν σε βασικές ανάγκες στοιχειώδους πρακτικής πληροφόρησης.

μια τεράστια ποικιλία πάνω στο ίδιο μοτίβο

Πριν προχωρήσουμε σε ορισμένα γενικά σχόλια για τα χαρακτηριστικά και τις αδυναμίες των μουσειακών ιστοτόπων θα ήταν σκόπιμο να δούμε για τι πράγμα μιλάμε επειδή, όπως ειπώθηκε και παραπάνω, εμφανίζουν ιδιαίτερη ποικιλία. Η εικόνα που θα παρουσιαστεί, φυσικά, αποτελεί ένα στιγμιότυπο επειδή, ευτυχώς, οι διαδικτυακοί μουσειακοί χώροι αλλάζουν με μεγαλύτερη ταχύτητα από τους άλλους που είναι χτισμένοι με οπλισμένο σκυρόδεμα. Επιπλέον, ό,τι ακολουθήσει αφορά ενδεικτικά παραδείγματα, καθώς η συνολική εικόνα στο ρευστό και συνεχώς δυναμικά αναπτυσσόμενο διαδικτυακό σύμπαν είναι εξαιρετικά δύσκολο να αποτυπωθεί.

Παρά τις ολόενα και πιο διαδεδομένες τεχνικές δυνατότητες, ένας μεγάλος αριθμός μουσείων -ίσως ο μεγαλύτερος αυτή τη στιγμή- περιορίζεται σε μια απλή εμφάνιση στο διαδίκτυο. Απλώς για να δηλώσει την παρουσία του, να δώσει δυο τρεις στοιχειώδεις πληροφορίες και να «βγει από την υποχρέωση». Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση του ιστοτόπου - ομπρέλα του ελληνικού Υπουργείου Πολιτισμού [<http://odysseus.culture.gr>], όπου φιλοξενούνται σε ειδικά «ιστο-διμερίσματα» όλα τα επισήμως αναγνωρισμένα ελληνικά μουσεία. Ορισμένα από αυτά, καθώς δεν θεωρούν επαρκή αυτά τα «διαδικτυακά τετραγωνικά» ή δεν ικανοποιούνται από την προβλεπόμενη τυποποιημένη «διαρρύθμιση», έχουν δημιουργήσει και ανεξάρτητους ιστοτόπους. Τα μουσεία αυτά αποτελούν, προς το παρόν τουλάχιστον, ένα μικρό ποσοστό και φαίνεται ότι οι σχετικές καλές προθέσεις δεν αρκούν, καθώς ακόμη λιγότερα είναι τα ελληνικά μουσεία που είναι σε θέση να έχουν τους πόρους και τις δυνατότητες να συντηρούν και να ανανεώνουν τους ιστότοπούς τους. Για παράδειγμα αν πάρουμε τα αρχαιολογικά μουσεία, από τα 120 που περιλαμβάνονται στην επίσημη λίστα του Υπουργείου Πολιτισμού, δικό τους ανεξάρτητο ιστότοπο διαθέτουν μόνο τα 12. Σε αυτά θα πρέπει να προσθέσουμε και μερικές περιπτώσεις υποστήριξης από άλλους, ιδιώτες ή φορείς⁴, που, όμως κατά κανόνα, περιορίζονται στη δημιουργία του ιστοτόπου

4 Για παράδειγμα μπορούμε να αναφέρουμε τους ιστοτόπους για το Αρχαιολογικό Μουσείο Δράμας (πρωτοβουλία ενός αρχαιολόγου της τοπικής Εφορείας), Μυτιλήνης (που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο φοιτητικής εργασίας), των Μυκηνών (πρωτοβουλία μιας δασκάλας και προσανατολισμένος αποκλειστικά σε εκπαιδευτικά προγράμματα της ίδιας) ή της Ελευσίνας (πρωτοβουλία του Σώματος

	Χάρτης Πλοήγησης				
	English				
Αρχή	Μουσεία	Μνημεία	Αρχαιολογικοί Χώροι	Αφιερώματα	Διασυνδέσεις
Θεματικός κατάλογος Αλφαβητικός κατάλογος Γλωσσικές συλλογές Αναλυτική αναζήτηση					
Αρχαιολογικό Μουσείο Μυτιλήνης στ Μυτιλήν					
Περιγραφή					
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	<p>Στο Παλιό κτίριο του Αρχαιολογικού Μουσείου Μυτιλήνης ξετυλίγεται η ιστορία της Λέσβου από την Τελική Νεολιθική περίοδο ως την ύστερη Ρωμαιοκρατία. Χτίστηκε το 1912 από την οικογένεια Βουρνάζου σε ρυθμό εκλεκτικιστικό για να χρησιμοποιηθεί ως κατοικία. Το κυρίως κτήριο, εμβαδού 800 τ.μ περίπου, είναι διατηρητέο, ενώ το υποστατικό απλό κεραμοσκεπές κτήριο στο άκρο της μεγάλης αυλής. Αποτελείται από δύο ορόφους και ισόγειο. Όλοι οι όροφοι επικοινωνούν μεταξύ τους με ξύλινες κλίμακες, ενώ στον πρώτο όροφο οδηγούν από την αυλή δύο αντιθετικά τοποθετημένες μαρμαρίνες κλίμακες. Τα πατώματα και στους δύο ορόφους της έκθεσης είναι ξύλινα και σε κάθε όροφο υπάρχει επίσης WC. Το δάπεδο του ανακαινισμένου υποστατικού είναι στρωμένο με κεραμικές πλάκες.</p> <p>Στον πρώτο όροφο του αρχοντικού φιλοξενούνται εκθέματα της Τελικής Νεολιθικής εποχής (σπήλαιο Αγ. Βαρθολομαίου) καθώς και της εποχής του Χαλκού (Θερμή). Εκτίθενται σε τρεις αίθουσες και στο διάδρομο. Στο δεύτερο όροφο φιλοξενούνται, με χρονολογική σειρά, αντικείμενα του 10ου αι. π.χ. ως τον 4ο αι. μ.Χ. Εκτίθενται σε έξι αίθουσες και στο διάδρομο. Στο υποστατικό παρουσιάζονται τα μοναδικά αιολικά κιονόκρανα καθώς και επιγραφές. Εκτίθενται σε δύο αίθουσες. Τέλος στην αυλή τοποθετήθηκαν τα βαριά γλυπτά και τα αρχιτεκτονικά μέλη σημαντικών κτιρίων ελληνοιστικών και ρωμαϊκών χρόνων της Μυτιλήνης.</p> <p>Εξέχουσα θέση στη μόνιμη έκθεση κατέχουν τα ευρήματα από τις ανασκαφές του οικιστικού συστήματος της εποχής του Χαλκού, στη θέση Θερμή. Πρόκειται για πήλινα σκεύη, λίθινα, μετάλλινα και οστέινα εργαλεία, όπλα, υφαντικά βάρη και σφονδύλια καθώς και ειδώλια.</p> <p>Στο Παλιό κτίριο, από το 2002 πραγματοποιούνται εκπαιδευτικές δραστηριότητες, οι οποίες απευθύνονται σε μαθητές Δημοτικών σχολείων και Γυμνασίων.</p> <p>Το Νέο κτίριο κατασκευάστηκε σύμφωνα με τις τελευταίες μουσειολογικές αντιλήψεις. Οι εργασίες κατασκευής του ολοκληρώθηκαν το 1995. Διαρείνται σε τρία επίπεδα. Στο πρώτο (όροφος πάνω από το ισόγειο) υπάρχουν γραφεία καθώς και αίθουσα εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων. Στο δεύτερο επίπεδο βρίσκονται η έκθεση, το φυλάκιο, η αίθουσα διαλέξεων, το κυλικείο, το W.C., καθώς και κάποιο βοηθητικό χώρο. Στο τρίτο και κατώτατο επίπεδο υπάρχουν οι αποθήκες, ο χώρος του εργαστηρίου καθώς και ο χώρος εγκατάστασης του κλιματισμού. Τα επίπεδα επικοινωνούν μεταξύ τους με μαρμαρίνες κλίμακες και ανελκυστήρα. Για τους χώρους της έκθεσης υπάρχουν ειδικά αναβατόρια για ΑΜΕΑ. Τα δάπεδα είναι μαρμάρινα, ξύλινα ή από λαμαρίνα ενώ στο υπόλοιπο κτίριο έχουμε μάρμαρο ή πλακάκια εκτός της αίθουσας διαλέξεων, όπου έχουμε ξύλο.</p> <p>Με την έκθεση στο νέο κτήριο του Αρχαιολογικού Μουσείου Μυτιλήνης εκτυλίσσεται η καθημερινή θρησκευτική, οικονομική και πολιτική ζωή του 3ου αι. π.Χ. ως και τον 4ο αι. μ.Χ. Την αρχιτεκτονική του κτηρίου υπαγόρευσε η φύση του ευπαθούς υπεδάφους και η ισχυρή εδαφική κλίση. Το εκθεσιακό πρόγραμμα υποτάχτηκε στην αρχιτεκτονική του κτηρίου.</p> <p>Τους εκθεσιακούς χώρους, οι οποίοι στεγάζονται σε δύο ορόφους, αποτελούν έξι αίθουσες με τη μόνιμη έκθεση και δύο αίθουσες για περιοδικές εκθέσεις. Ο τρόπος με τον οποίο είναι διαρθρωμένοι οι χώροι οδήγησε στον σχεδιασμό της μόνιμης έκθεσης σε τρεις ενότητες. Στους τρεις συνεχόμενους χώρους του ισονείου τοποθετήθηκαν ψηφιδωτά δάπεδα ρωμαϊκών επαύλων, ενώ στο πιυπάνειο</p>				
ΙΣΤΟΡΙΚΟ					
ΕΚΘΕΣΕΙΣ					
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ					
ΦΩΤΟΘΗΚΗ					
Κάτοψη του ισονείου και του πρώτου ορόφου του αρχοντικού του Μουσείου Μυτιλήνης					

Το «ιστοδιαμέρισμα» του Αρχαιολογικού Μουσείου Μυτιλήνης στον ιστότοπο ομπρέλα του Υπουργείου Πολιτισμού.